

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ҲУҚУҚ
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Тақдим этилаётган, шунингдек сўнгги пайтда қабул қилинган бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан norma.uz сайтида танишиб чиқишингиз мумкин.

ЯНГИ ЙИЛДАН ННТларни РЎЙХАТДАН ЎТКАЗИШ СОДДАЛАШАДИ

Президентнинг «Фуқаролик жамияти институтларини ривожлантиришга қўмаклашиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори (12.12.2013 йилдаги ПҚ-2085-сон) билан нодавлат нотижорат ташкилотлари тизимини кенг ривожлантириш, уларни ташкил этиш ҳамда фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ ташкилий-ҳуқуқий механизмлар ҳамда тартиб-таомилларни такомиллаштириш ва соддалаштириш мақсадида қўшимча чора-тадбирлар қабул қилинди.

Қабул қилинган Президентнинг қарорига мувофиқ нодавлат нотижорат ташкилотлари учун 2014 йилнинг 1 январидан ННТни давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундириладиган давлат божи миқдори камайтирилади.

Жамоат бирлашмаларининг уставини рўйхатдан ўтказиш учун ундириладиган давлат божи миқдорлари:

ННТ тури	31.12.2013 йилгача (ВМнинг 12.03.1993 йилдаги 132-сон қарори 3-бандига мувофиқ)	1.01.2014 йилдан
Халқаро	ЭКИХнинг 20 баравари ва 100 АҚШ доллари	ЭКИХнинг 10 баравари ва 50 АҚШ доллари
Республика, вилоятлараро	ЭКИХнинг 20 баравари	ЭКИХнинг 4 баравари
Вилоят, туман, шаҳар, шаҳарча, қишлоқ ва овул	ЭКИХнинг 10 баравари	ЭКИХнинг 2 баравари

Жамоат бирлашмаларининг рамзларини рўйхатдан ўтказиш учун ундириладиган йиғимлар миқдорлари:

ННТ тури	31.12.2013 йилгача (ВМнинг 12.03.1993 йилдаги 133-сон қарори 2-бандига мувофиқ)	1.01.2014 йилдан
Халқаро	ЭКИХнинг 5 баравари ва 50 АҚШ доллари	ЭКИХнинг 2 баравари ва 25 АҚШ доллари

ННТ тури	31.12.2013 йилгача (ВМнинг 12.03.1993 йилдаги 133-сон қарори 2-бандига мувофиқ)	1.01.2014 йилдан
Республика, вилоятлараро	ЭКИХнинг 5 баравари	ЭКИХнинг 2 баравари
Вилоят, туман, шаҳар, шаҳарча, қишлоқ ва овул	ЭКИХнинг 3 баравари	ЭКИХнинг 1 баравари

Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган ННТнинг алоҳида бўлинмалари (ваколатхоналари ва филиаллари)ни, шу жумладан юридик шахс ҳуқуқига эга бўлганларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга олиш учун давлат божи ундирилмайди.

Ҳужжат билан белгиланишича, нодавлат нотижорат ташкилотларига юридик шахслар 6 ой мобайнида банк ҳисобварақлари бўйича пул операцияларини ўтказиш билан боғлиқ молия-ҳўжалик фаолиятини амалга оширмаган тақдирда, уларни тугатиш учун асос бўлишини назарда тутувчи Фуқаролик кодексининг 53-моддаси қондаси татбиқ этилмайди.

Президентнинг қарорига мувофиқ ННТларнинг давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги мурожаатлари 2 ой муддат ўрнига 1 ой муддатда қўриб чиқилади. Шунингдек ННТни рўйхатдан ўтказиш, қайта рўйхатга олиш, тугатиш, улар томонидан солиқ, статистика ва рўйхатга олувчи органларга ҳисоботлар тақдим этилишининг тартибини унификация қилиш ва соддалаштириш назарда тутилган.

АВТОВОКЗАЛ УЧУН ЯНГИ ПАСПОРТ

Вазирлар Маҳкамасининг 5.12.2013 йилдаги 320-сон қарори билан Автовокзал (автостанция) паспортини бериш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди.

Низомда белгиланишича, автовокзал (автостанция) паспорти рухсат олиш тусидаги ҳужжатларга киритилади ва автовокзал ва автостанциялар фаолиятини амалга ошириш учун берилади. Шаҳар йўналишларидаги йўловчилар станциялари ва тўхтаб ўтиш пунктлари фаолиятини амалга ошириш учун паспорт олиш талаб қилинмайди.

Автовокзал (автостанция) паспорти юридик шахсга — тадбиркорлик субъектига Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги томонидан ушбу Низомда белгиланган шакл бўйича берилади.

Низомда назарда тутилган қатъий ҳисобот бланкаларидаги шаклда бўлган янги паспортлар амал қилиш муддати чекланмаган ҳолда берилади.

Янги барпо этилаётган автовокзаллар ва автостанцияларга янги Низомга мувофиқ паспортлар берилади. Ушбу Низом кучга киргунга қадар паспорт олган тадбиркорлик субъектларига 2014 йил 1 ноябргача бўлган муддатда Агентлик томонидан тасдиқланган жадвал бўйича янги намунадаги паспорт берилади. Бунда тадбиркорлик субъектларининг ушбу қарор кучга киргунга қадар олинган автовокзал (автостанция) паспортида назарда тутилган фаолияти мазкур қарор талабларига мувофиқ амалга оширилиши керак. 2014 йил 1 ноябрдан кейин қарор кучга киргунга қадар берилган автовокзал (автостанция) паспортлари ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ МАРКАЗ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНАДИ

Вазирлар Маҳкамаси томонидан 11.12.2013 йилда «Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий марказини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 326-сон қарор қабул қилинди.

Ҳужжатга мувофиқ Марказнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун Вазирлар Маҳкамасининг захира жамғармасидан автотранспорт, мебель, идора анжомлари ва компьютерлар харид қилишга маблағ ажратилади.

Марказнинг янгиланган тузилмаси тасдиқланди, унинг ходимларининг сони 28 нафардан 34 нафарга оширилди. Шунингдек Марказ ходимларига меҳнат ва ижтимоий ҳимояни ташкил қилиш бўйича қўшимча ваколатлар тақдим этилади.

Тақдим этилган ҳужжатларга қисқача шарҳларни эксперт-юристларимиз Римма СОЛОДОВНИКОВА ва Сардор ЖУМАШОВ тайёрладилар.

СОЛИҚ ТЎЛОВЧИГА ЁРДАМ

БАЙРАМ ХАРАЖАТЛАРИ БУХГАЛТЕРИЯСИ

Янги йил — энг севимли байрамларнинг бири. Бироқ бухгалтерлар учун янги йил ташвишлари — ҳамма учун гоётда ёқимли бўлган байрам тадбирлари: ходимлар ва уларнинг болаларига бериладиган совғалар, корпоратив ва реклама тадбирлари харажатлари ва ҳоказоларни қандай

қилиб ҳисобда акс эттириш ва уларга солиқ солиш хусусида ўйлашга мажбур этадиган сабаб. Кириб келаётган йилни қутишга тайёрланиб, «Norma Ekspert» ходимлари ушбу мавзу бўйича тушунтиришларни тайёрладилар.

АГАР ҚОРБОБО СИЗГА ҚОПДА ПУЛ КЕЛТИРСА...

Ходимларни Янги йил арафасида рағбатлантиришнинг энг оддий усуллари — барчага бир марталик мукофот беришдир. Ҳатто пенсияга чиқиб кетган собиқ ходимларни ҳам четда қолдирмаслик мумкин. Бу корхона раҳбарининг буйруғи (фармойиши) асосида амалга оширилади. Мазкур операция қуйидаги солиқ оқибатларига эга.

ЖШДС. Корхона ходимларига бериладиган бир марталик мукофотлар жисмоний шахслардан олинмаган даромад солиғи солинадиган рағбатлантириш хусусиятига эга тўловлар жумласига киради (Солиқ кодексининг 171, 173-моддалари, бундан кейин — СК).

Собиқ ходимлар, ҳозирги пенсионерларга молиявий ёрдам сифатида расмийлаштирилган (рахбар буйруғига кўра ва ёрдам кўрсатиш тўғрисида пенсионернинг аризасига асосан) тўловлар солиқ

солиш мақсадида жисмоний шахсларнинг бошқа даромадларига киритилади. Уларга энг кам иш ҳақининг 6 баравари миқдоригача бўлган доирада ЖШДС солинмайди (СК 179-моддасининг 14-банди). Бунда шуни назарда тутиш керакки, 2013 йил 1 январдан бошлаб энг кам иш ҳақининг каррали миқдорларида белгиланган имтиёз суммаси ҳисобот йилининг 1 январидан амал қилган ЭКИХдан (2013 йилда — 79 590 сўм) келиб чиқиб ҳисобланади (25.12.2012 йилдаги ЎРҚ-

343-сон Қонун таҳриридаги СК 186-моддасининг биринчи қисми).

2013 йилда ишламайдиган пенсионерларга моддий ёрдамнинг солиқ солинмайдиган суммаси 477 540 сўмни ташкил қилади ва у ҳисобот йили мобайнида ЭКИХ ўзгарганда қайта ҳисобланмайди. 477 540 сўмдан ошадиган сумма пенсионернинг солиқ солинадиган даромадига киритилади. Ушбу ҳолда солиқ тўлов манбаида, яъни корхона томонидан шкала ёки энг юқори ставкада (олувчининг тегишли аризаси бўлган ҳолда) ушланиши керак. Даромадларга ЖШДСнинг энг юқори ставкасида (22%) солиқ солинганда СК 179-моддасининг 14-банди бўйича имтиёз қўлланмайди (СК 186-моддасининг тўққизинчи қисми).

Корхонадан молиявий ёрдам олган ҳар бир ишламайдиган пенсионер бўйича бух-

галтерия ДСИга йил туганидан кейин 30 кун мобайнида тўланган даромадлар ва ушланган солиқ суммалари тўғрисида маълумотнома топшириши керак. Агар уларга энг юқори ставкада ЖШДС солинмаган бўлса, ўз даромадларини 1 апрелдан кечиктирмай декларациялаши керак бўлган (мажбурий декларациялаш) пенсионерларга ҳам ана шундай маълумотнома берилади. Агар пенсионернинг аризасига асосан солиқнинг энг юқори ставкаси қўлланган бўлса, у ҳам декларацияни ихтиёрий тартибда 1 апрелдан кечиктирмай топшириши мумкин. Ушбу ҳолда солиқни солиқ органлари имтиёзни ҳисобга олган ҳолда қайта ҳисоблайдилар. Юзага келган ортиқча тўлов пенсионерга қайтарилади ёки ер солиғи ёхуд жисмоний шахсларнинг

2-бетда

БАЙРАМ ХАРАЖАТЛАРИ БУХГАЛТЕРИЯСИ

1-бетда

мол-мулкка солинадиган солиқни тўлаш ҳисобига қайд этилади.

ЯИТ ва мажбурий сугурта бадаллари. СКнинг 306-моддасига мувофиқ СКнинг 172–175-моддаларида келтирилган иш ҳақи тарзидаги даромадлар ЯИТ ва сугурта бадаллари солиш объектидир. Корхона ходимларига бериладиган бир марталик мукофотлар бундай даромадлар (СК 173-моддасининг 7-бандига кўра рағбатлантирувчи тусдаги тўловлар) таркибига киритилади, бинобарин, уларга ЯИТ ва фуқароларнинг мажбурий сугурта бадаллари солиниши керак.

Ишламайдиган пенсионерларга кўрсатиладиган ёрдам солиқ солиш мақсадида СКнинг 178-моддасига биноан бошқа даромад сифатида қаралади. Тегишинча, уларга ЯИТ мажбурий сугурта бадаллари ҳисобланмайди.

Фойда солиғи. Янги йилга тўланган мукофотлар солиқ солинадиган фойда

МИСОЛ. Корхона раҳбарининг буйруғига асосан ишлаб чиқариш бўлимининг барча ходимларига Янги йилга 300 минг сўм миқдорда мукофот тўланади.

Соддалаштириш учун ҳисоб-китоблар ва бухгалтерия ёзувлари лавозим маоши 600 минг сўмни ташкил этадиган бир ходим мисолида кўрсатилган.

Хўжалик операциясининг мазмуни	Сумма (минг сўм)	Ҳисобварақлар корреспонденцияси	
		дебет	кредит
Янги йилга мукофот ҳисоблаб ёзилган	300	2010 9430	6710
Ишлаб чиқариш бўлими ходимига иш ҳақи ҳисоблаб ёзилган	600	2010	6710
Иш ҳақи ва мукофот суммасидан жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи ушланган (шартли равишда)	198	6710	6410
Солиқ суммаси ШЖБПХга ажратмалар суммасига (%) камайтирилган	9	6410	6530
Мажбурий сугурта бадаллари (6%) ушланган	54	6710	6520
Меҳнат ҳақи тарзидаги, мукофотни ҳисобга олган ҳолда, ходимнинг даромадларидан ягона ижтимоий тўлов (25%) ҳисоблаб ёзилган	225	2010	6520
Ходимга кассадан иш ҳақи ва мукофот берилган	648	6710	5010

АРЧАНИНГ ТАГИДА НИМА БОР?..

Янги йил арафасида ходимларни совға бериб ҳам рағбатлантириш мумкин. Бунда уларнинг қиймати фарқланиши мумкин. Уларга харажатларни корхона аёвало ўзининг молиявий имкониятлари, ходимларнинг сони, шунингдек ҳар бир ходимнинг молиявий-хўжалик фаолияти натижаларига қўшган ҳиссаси ва бошқа омиллардан келиб чиқиб режалаштиради.

Совғаларни бериш ҳам, мукофот тўлаш каби, корхона раҳбарининг буйруғи асосида амалга оширилади.

Совға олинганлигини олувчилар махсус қайдномага имзо қўйиб тасдиқлайдилар. Ҳисобварақ-фактуранинг ўрнини босадиган ҳужжат сифатида уни ҳисобварақ-фактура реквизитлари билан

олиб бориш тавсия қилинади (намунага қаранг).

Совғалар бўйича солиқ оқибатлари қуйидагича бўлади.

ЖШДС. Ходимлар учун совғаларнинг қиймати СК 177-моддасининг 2-бандига кўра ЖШДС солинадиган моддий наф тарзидаги даромад ҳисобланади. Бироқ бун-

да имтиёз қўлланади – йил мобайнида энг кам иш ҳақининг 6 баравари миқдоригача бўлган суммадаги совғаларга жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи солинмайди (СК 179-моддасининг 14-банди). Яъни имтиёз суммаси (6 ЭКИХ) ҳисоб-китоби чоғида ходимга йил мобайнида берилган барча совғаларнинг жамланган қиймати ҳисобга олинади.

2013 йил 1 январдан бошлаб 25.12.2012 йилдаги ЎРҚ-343-сон Қонун билан СК 186-моддасининг биринчи қисмига киритилган ўзгартришларга мувофиқ, совғанинг солиқ солинмайдиган қийматини аниқлаш чоғида ҳисобот йилининг 1 январидан белгиланган ЭКИХ (2013 йилда – 79 590 сўм) ҳисобга қабул қилинади ва кейинчалик энг кам иш ҳақи миқдори ўзгарганда солиқ солинмайдиган сумма қайтадан ҳисобланмайди. Яъни 2013 йилда совғанинг солиқ солинмайдиган қиймати деб 477 540 сўмни (79 590 × 6) қабул қилиш керак. 477 540 сўмдан ошадиган сумма ходимнинг солиқ солинадиган даромадига киритилади.

Пенсионерлар учун совғаларнинг қиймати (агар улар қишлоқ хўжалиги маҳсулоти бўлмаса) СК 177-моддасининг 2-банди бўйича моддий наф тарзидаги даромад ҳисобланади. Ундан шкала бўйича солиқ ушланганда СК 179-моддасининг 14-банди бўйича имтиёз ҳам ҳисобга олинмиши керак – 477 540 сўмдан ошмайдиган совғанинг қиймати ЖШДС солинмайди. Моддий ёрдам тўлаш чоғидагидек, совға олган ҳар бир ишламайдиган пенсионер бўйича бухгалтерия ДСИга йил тугагандан кейин 30 кун мобайнида унга тўланган даромадлар ва ушланган солиқ суммалари тўғрисида маълумотнома топшириши керак.

ЯИТ ва мажбурий сугурта бадаллари. Корхона ходимларига ҳамда ишламайдиган пенсионерларга берилган совғалар қийматига ягона ижтимоий тўлов ва сугурта бадаллари солинмайди, чунки улар меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромад ҳисобланмайди (СКнинг 306-моддаси).

Агар солиқ солиш мақсадида олувчилар учун совғаларнинг «келиб чиқиши» аҳамиятга эга бўлмаса, корхонанинг ўзи учун солиқ оқибатлари совғалар Янги йилга махсус харид қилинганлиги ёки ўзи ишлаб чиқарган маҳсулот совға қилинаётганлигига бевосита боғлиқдир.

МИСОЛ. Умумбелгиланган солиқлар тўловчиси бўлган корхона Янги йилга ўзининг 45 ходими ва 5 нафар ишламайдиган пенсионер – солиқ ходимлари учун ҳар бирининг қиймати 120 минг сўм бўлган (ҚҚС билан бирга) 50 та совға тўппамини сотиб олди. Совға тўппамлари ўзи ишлаб чиқарган маҳсулот – ҳар бир кишига бир қутти шоколадли конфет билан тўлдирилди. 1 қутининг таннари 7 500 сўмни ташкил этади.

Совға тўппамлари ҚҚСни (6 000 минг сўм) ҳисобга олган ҳолда харид қилиш қиймати бўйича 1090-«Бошқа материаллар» ҳисобварағига ҳисобга қабул қилинади.

Байрамга махсус харид қилинган совғаларни корхона 1090-«Бошқа материаллар» ҳисобварағига кириш қилади, уларнинг чиқиб кетиши эса тегишли солиқ оқибатлари билан бирга бошқа реализация деб эътироф этилади (9220-«Бошқа активларнинг чиқиб кетиши» ҳисобварағидан фойдаланган ҳолда акс эттирилади).

Фойда солиғи. Совғага харажатлар СК 147-моддасининг 9-бандига асосан солиқ солинадиган фойдани белгилаш чоғида чегирилмайдиган харажатларга киритилади.

ҚҚС. Сотиб олинган совғалар бўйича ҚҚС суммаси СК 219-моддасининг 6-бандига кўра ҳисобга киритилмайди, балки уларнинг харид қийматига киритилади. Совғалар берилиши чоғида ҚҚС бўйича оборот юзага келади (СК 199-моддаси биринчи қисмининг 1-банди). Солиқ солинадиган база совғаларнинг реализация қилиш (чиқиб кетиш) қиймати билан ҚҚС суммасини ўз ичига оладиган баланс қиймати ўртасидаги ижобий фарқ сифатида аниқланади (СК 204-моддасининг ўн учинчи қисми). Совғалар харид қилиш қиймати бўйича берилганда ҚҚС бўйича солиқ солинадиган база ва, тегишинча, ҚҚС суммаси ногла тенг бўлади.

ЯСТ. ЯСТ тўловчилар учун чет ташкилотлардан харид қилинган совғаларни бериш чоғида солиқ оқибатлари юзага келмайди.

Агар корхона ҳисоби 2810-«Омбордаги тайёр маҳсулот» ҳисобварағига юритилadиган ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотни совға сифатида берса, унинг чиқиб кетиши реализация деб эътироф этилади ва 9010-«Тайёр маҳсулотларни сотишдан даромадлар» ҳисобварағи орқали акс эттирилади.

Солиқ оқибатлари қуйидагича бўлади.

Фойда солиғи ва ЯСТ. Реализациядан тушумга маҳсулот таннари киритилади (СК 130-моддасининг ўн биринчи қисми, 355-моддаси иккинчи қисмининг 1-банди).

ҚҚС. Ўзининг маҳсулоти совға қилинганда ҚҚС бўйича солиқ солинадиган база бепул берилган маҳсулот таннаридан келиб чиқиб белгиланади (СК 204-моддасининг иккинчи қисми).

ЭЪЛОН

БЕВОСИТА МУЛОҚОТ

лойиҳаси доирасида «СБХ» ва «Норма маслаҳатчи» газеталари комплекти обуначилари ҳамда «Norma» дастурий маҳсулотларидан фойдаланувчилар

200-00-59 телефони орқали

(шаҳарлараро қўнғироқлар учун кодлар: уяли телефондан +99871, стационар телефондан 8371)

солиқ солиш ва бухгалтерия масалалари юзасидан саволларига экспертларимиздан жавоб олишлари мумкин. Соат 10.00 дан 12.00 гача

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2013 йил 31 декабрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1949,61	1 Польша злотийси	729,98
1 Англия фунт стерлинги	3628,34	1 СДР	3402,86
1 Дания кронаси	405,97	1 Туркия лираси	1022,47
1 БАА дирҳами	599,60	1 Швейцария франки	2468,56
1 АҚШ доллари	2202,20	1 ЕВРО	3031,90
1 Миср фунти	317,41	10 Жанубий Корея вони	20,87
1 Исландия кронаси	19,04	10 Япония иенаси	209,16
1 Канада доллари	2056,98	1 Россия рубли	67,49
1 Хитой юани	363,17	1 Украина гривнаси	275,52
1 Малайзия ринггити	668,75		

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

• ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

- Янги ҳужжатларни тақдим этамиз **1-бет**
- **СОЛИҚ ТЎЛОВЧИГА ЁРДАМ**
- Байрам харажатлари бухгалтерияси **1–2, 7-бетлар**
- Валюталар курси
- **ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР**
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори
- «Фуқаролик жамияти институтларини ривожлантиришга қўмаклашиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида».

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

- «Вазирлар Маҳкамасининг «Гербли гувоҳномалар шакллари ва уларни берганлик учун герб йиғими миқдорини тасдиқлаш тўғрисида» 2012 йил 25 апрелдаги 119-сон қарорига ўзгартриш киритиш ҳақида».
- Идораий меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар:
- ЎЗР МВ Бошқаруvinинг «Капитал ҳаракати билан боғлиқ ағир валюталар операциялари» амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

- ЎЗР Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси, МВнинг «Мобил алоқа хизматларини кўрсатуvни юридик шахслар (уяли алоқа компаниялари) томонидан абонент рақамидан фойдаланганлик учун тўловларни ҳисоблаш ва тўлаш тартиби тўғрисида» низомга ўзгартришлар ва қўшимча киритиш ҳақида»ги қарори;
- ЎЗР МВ, ИВ, Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг «Бюджет ташкилотларининг асосий воситаларининг эскиришини аниқлаш ва бухгалтерия

ҳисобига акс эттириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

- ЎЗР МВ, ДСҚ, МВ Бошқаруvinинг «Ягона ижтимоий тўловни тақсимлаш, шунингдек харажатларни қўллаш бўйича суммаларни тўлашнинг ва юридик шахсларнинг давлат ижтимоий сугуртаси харажатлари бўйича тўловлари амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартриш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қарори.

• ТАДБИРКОР ЁН ДАФТАРИГА

- Қайта баҳолашни бошлаймиз

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

– «Фуқаролик жамияти институтларини ривожлантиришга кўмаклашиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида».

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

– «Вазирлар Маҳкамасининг «Гербли гувоҳномалар шаклларини ва уларни берганлик учун герб йиғими миқдорини тасдиқлаш тўғрисида» 2012 йил 25 апрелдаги 119-сон қарорига ўзгартириш киритиш ҳақида».

• ИДОРАВИЙ МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖАТЛАР:

– ЎзР МБ Бошқарувининг «Капитал ҳаракати билан боғлиқ айрим валюта операцияларини амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси, МВнинг «Мобил алоқа хизматларини кўрсатувчи юридик шахслар (уяли алоқа компаниялари) томонидан абонент рақамидан фойдаланганлик учун тўловларни ҳисоблаш ва тўлаш тартиби тўғрисида низомга ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР МВ, ИВ, Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг «Бюджет ташкилотларининг асосий воситаларининг эскиришини аниқлаш ва бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР МВ, ДСҚ, МБ Бошқарувининг «Ягона ижтимоий тўловни тақсимлаш, шунингдек харажатларни қоплаш бўйича суммаларни тўланишини ва юридик шахсларнинг давлат ижтимоий суғуртаси харажатлари бўйича тўловларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қарори.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ИНСТИТУТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА КЎМАКЛАШИШ БОРАСИДАГИ ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 23.12.2013 йилдаги 51 (603)-сон, 660-модда)

Нодавлат нотижорат ташкилотлари (ННТ), фуқаролик жамияти бошқа институтларининг ижтимоий, социал-иқтисодий фаоллигини янада ошириб бориш, мамлакатни демократик янгилаш ва модернизациялаш бўйича ислохотларни амалга оширишдаги уларнинг роли ва аҳамиятини кучайтириш, «Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари» тамойилини изчиллик билан босқичма-босқич рўёбга чиқариш, шунингдек ННТ тизимини кенг ривожлантириш, уларни ташкил этиш ҳамда фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ ташкилий-ҳуқуқий механизмлар ҳамда тартиб-таомилларни такомиллаштириш ва соддалаштириш мақсадида:

1. 2014 йилнинг 1 январидан ННТни давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундириладиган давлат божи миқдори 5 баравар, уларнинг рамзларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундириладиган йиғимлар миқдори 2,5 баравар камайтирилиб, уларнинг миқдорлари иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Белгилансинки:

Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган ННТнинг алоҳида бўлинмалари (ваколатхоналари ва филиаллари)ни, шу жумладан юридик шахс ҳуқуқига эга бўлганларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга олиш учун давлат божи ундирилмайди;

ногиронлар, фахрийлар, хотин-қизлар ва болалар жамоат бирлашмаларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун давлат божи мазкур қарор билан тасдиқланган давлат божи миқдорининг 50 фоизи миқдорида ундирилади.

2. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги мурожаатлари адлия органлари томонидан амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда назарда тутилганидек икки ой муддат ўрнига бир ой муддатда кўриб чиқилиши белгилансин.

Белгилансинки, юридик шахслар олти ой мобайнида банк ҳисобварақлари бўйича пул операцияларини ўтказиш билан боғлиқ молия-ҳўжалик фаолиятини амалга оширмаган тақдирда уларни тугатиш учун асос бўлишини назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 53-моддаси қондаси нодавлат нотижорат ташкилотларига жорий этилмайди.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда мазкур Қарорнинг қоидаларини амалга ошириш бўйича қарор қабул қилсин, унда, хусусан:

ННТни давлат рўйхатидан ўтказиш, қайта рўйхатга олиш, тугатиш, уларнинг таъсис ҳужжатларига ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритиш, улар томонидан солиқ, статистика ва рўйхатга олувчи органларга ҳисоботлар тақдим этилишининг тартибини унификация қилиш ва соддалаштиришни;

катта ижтимоий аҳамиятга молик долзарб муаммоларни ҳал этишда, ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг тармоқ, минтақавий ва ҳудудий, авваламбор давлат ННТнинг фаол қўллаб-қувватлашига муҳтож бўлган соҳалардаги дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари билан ННТ ўртасида ўзаро ҳамкорликнинг ташкилий-ҳуқуқий механизмларини такомиллаштиришга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексининг амалга оширилишини;

соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия, бандликни таъминлаш, аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш соҳаларидаги долзарб ижтимоий-иқтисодий дастурларни амалга оширишда ННТ иштирокининг ташкилий-ҳуқуқий механизмларини, мазкур соҳаларнинг социал, ижтимоий, гуманитар ривожланишдаги ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда, такомиллаштириш чоралари кўрилишини назарда тутсин.

4. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясига, «ЎзА» Миллий ахборот агентлигига Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди, Журналистлар ижодий уюшмаси, оммавий коммуникациялар соҳасидаги бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда мамлакатимизда демократик ислохотларни чуқурлаштириш, давлат ва жамият ишларини бошқаришда фуқаролик институтлари, нодавлат нотижорат ташкилотларининг роли ҳамда аҳамиятини оширишга йўналтирилган кенг қўламли ишларни мунтазам равишда кенг ёритилишини таъминлаш тавсия этилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

марказдаги ҳамда жойлардаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ҳамда халқаро шартномаларида мустаҳкамланган нодавлат нотижорат ташкилотларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиши устидан самарали назоратни таъминлаш чораларини кўрсин;

бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.М.Мирзиёев ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Н.М.Исмоилов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ.

Тошкент ш.,
2013 йил 12 декабрь
ПҚ-2085-сон.

**НОДАВЛАТ НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРИНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН
ЎТКАЗИШ УЧУН УНДИРИЛАДИГАН ДАВЛАТ БОЖИ МИҚДОРЛАРИ,
ШУНИНГДЕК УЛАРНИНГ РАМЗЛАРИНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН
ЎТКАЗИШ УЧУН УНДИРИЛАДИГАН ЙИҒИМЛАР
МИҚДОРЛАРИ**

Т/р	Нодавлат нотижорат ташкилотининг тури	Давлат божи ставкалари
Нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундириладиган давлат божи ставкалари		
1	Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган халқаро нодавлат нотижорат ташкилотлари, шунингдек халқаро ва хорижий нодавлат нотижорат ташкилотларининг ваколатхоналари ва филиаллари	энг кам иш ҳақининг ўн баравари ва 50 АҚШ доллари
2	Республика, вилоятлараро нодавлат нотижорат ташкилотлари	энг кам иш ҳақининг тўрт баравари
3	Вилоят, туман, шаҳар, шаҳарча, қишлоқ ва овул нодавлат нотижорат ташкилотлари	энг кам иш ҳақининг икки баравари
Нодавлат нотижорат ташкилотларининг рамзларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун ундириладиган йиғимлар миқдорлари		
1	Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган халқаро нодавлат нотижорат ташкилотлари, шунингдек халқаро ва хорижий нодавлат нотижорат ташкилотларининг ваколатхоналари ва филиаллари	энг кам иш ҳақининг икки баравари ва 25 АҚШ доллари
2	Республика, вилоятлараро нодавлат нотижорат ташкилотлари	энг кам иш ҳақининг икки баравари
3	Вилоят, туман, шаҳар, шаҳарча, қишлоқ ва овул нодавлат нотижорат ташкилотлари	энг кам иш ҳақининг бир баравари

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ**

**ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «ГЕРБЛИ ГУВОҲНОМАЛАР ШАКЛЛАРИНИ
ВА УЛАРНИ БЕРГАНЛИК УЧУН ГЕРБ ЙИҒИМИ МИҚДОРНИ ТАСДИҚЛАШ
ТЎҒРИСИДА» 2012 ЙИЛ 25 АПРЕЛДАГИ 119-СОН ҚАРОРИГА
ЎЗГАРТИРИШ КИРИТИШ ҲАҚИДА**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 23.12.2013 йилдаги 51 (603)-сон, 667-модда)

Гербли гувоҳномалар бланкаларидан самарали фойдаланиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Гербли гувоҳномалар шакллари ва уларни берганлик учун герб йиғими миқдорини тасдиқлаш тўғрисида» 2012 йил 25 апрелдаги 119-сон қарорининг 4-бандидаги (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2012 й., 4-сон, 29-модда) «2013 йил 1 декабрча» сўзлари «улар тўлиқ ишлатиб бўлингунча» сўзлари билан алмаштирилсин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбе-

кистон Республикаси адлия вазири Н.Т.Йўлдошевга ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Ҳуқуқий экспертиза ва халқаро шартномалар бошқармасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири
Ш.МИРЗИЁЕВ.**

Тошкент ш.,
2013 йил 17 декабрь
332-сон.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ
ҚАРОРИ**

**КАПИТАЛ ҲАРАКАТИ БИЛАН БОҒЛИҚ АЙРИМ ВАЛЮТА ОПЕРАЦИЯЛАРИНИ
АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ
ҲАҚИДА**

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан
2013 йил 17 декабрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2536**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 23.12.2013 йилдаги 51 (603)-сон, 670-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 й., 12-сон, 247-модда), «Хориждан маблағ жалб қилиш тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 й., 9-сон, 126-модда) ва «Валютани тартибга солиш тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2004 й., 1-2-сон, 6-модда) қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви қарор қилади:

1. Капитал ҳаракати билан боғлиқ айрим валюта операцияларини амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Марказий банк раиси Ф.МУЛЛАЖОНОВ.

Тошкент ш.,
2013 йил 23 ноябрь
22/2-сон.

**КАПИТАЛ ҲАРАКАТИ БИЛАН БОҒЛИҚ АЙРИМ ВАЛЮТА
ОПЕРАЦИЯЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 й., 12-сон, 247-модда), «Хориждан маблағ жалб қилиш тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 й., 9-сон, 126-модда) ва «Валютани тартибга солиш тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2004 й., 1-2-сон, 6-модда) қонунларига мувофиқ капитал ҳаракати билан боғлиқ айрим валюта операцияларини амалга ошириш тартибини белгилайди.

I БОБ. УМУМий ҚОИДАЛАР

1. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

капитал ҳаракати билан боғлиқ валюта операциялари (бундан буён матнда валюта операциялари деб юритилади) — жорий халқаро операциялар ҳисобланмайдиган барча операциялар, жумладан:

инвестиция фаолиятини амалга ошириш;
кредитлар олиш ва бериш, лизинг операцияларини амалга ошириш;

кўчмас мулкни сотиб олиш ва сотиш;
хорижий давлатлардан маблағларни ҳисобварақлар ва омонатларга жалб этиш ҳамда хорижий давлатларда маблағларни ҳисобварақлар ва омонатларга жойлаштириш;

хориждан маблағ жалб қилиш — Ўзбекистон Республикаси ёки унинг резиденти томонидан хорижий давлатлар ёки норезидентлар активларининг (кредитлар, заёмлар ва бошқаларнинг) мазкур хорижий давлатга ёки норезидентга ёхуд уларнинг талабига кўра учинчи шахсга шартлашилган даврда адекват активларни, жумладан, активлардан фойдаланганлик учун тўловларни тақдим этиш мажбуриятини ўз зиммасига олган ҳолда жалб этилиши.

2. Ваколатли банклар валюта операциялари ҳисобини юритади.

3. Ўзбекистон Республикаси томонидан кафолатланмаган хориждан маблағ жалб қилиш тўғрисидаги шартномалар ташқи қарз ҳисобини юритиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида (бундан буён матнда Марказий банк деб юритилади) рўйхатга олинади. Рўйхатга олиш ваколатли банклар томонидан мазкур шартномалар тўғрисидаги маълумотларни хабардор қилиш тартибда Марказий банкка тақдим этиш орқали амалга оширилади. Марказий банк хабардор қилингандан сўнг Ўзбекистон Республикаси томонидан кафолатланмаган хориждан маблағ жалб қилиш тўғрисидаги шартномалар рўйхатга олинган ҳисобланади.

4. Ўзбекистон Республикасининг дипломатия ва бошқа ваколатхоналари эҳтиёжлари учун Ўзбекистон Республикасидан ташқарида кўчмас мулк объектларини олиш ва уларни куриш бўйича валюта операциялари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорига биноан амалга оширилади.

5. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида норезидентлар томонидан кўчмас мулкни олиш ва сотиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

6. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чет эл валютасидаги қимматли қоғозлар муомаласи, резидентлар томонидан чет эл валютасидаги қимматли қоғозлар сотиб олиниши, шунингдек резидентлар чиқарган қимматли қоғозларнинг норезидентлар томонидан сотиб олиниши қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

II БОБ. ВАЛЮТА ОПЕРАЦИЯЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ

7. Валюта операциясини амалга ошириш учун резидент томонидан ваколатли банкка қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

мазкур Низомнинг 1-иловасига* мувофиқ шаклда ариза;
валюта операцияси амалга оширилишини назарда тутувчи ҳужжатнинг (шартнома, келишув, битим ва/ёки бошқа ҳужжат) ҳамда унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларнинг нусха-

лари. Бунда ҳужжат матни давлат ёки рус тилида баён этилган бўлиши, агар ҳужжат матни бошқа тилда баён этилган бўлса, у легаллаштирилган ёки унга белгиланган тартибда апостиль қўйилган бўлиши ҳамда давлат ёки рус тилига таржима қилинган ва нотариал тасдиқланган бўлиши керак.

Мазкур ҳужжатлар тақдим этилгандан сўнг, ваколатли банк томонидан белгиланган тартибда валюта операцияси амалга оширилади.

8. Резидентлар ҳужжатларни электрон тизим орқали қабул қилиш учун дастурий таъминотга эга бўлган ваколатли банкларга аризани электрон шаклда тақдим этиши мумкин. Бунда резидент валюта операцияси амалга оширилишини назарда тутувчи ҳужжатнинг (шартнома, келишув, битим ва/ёки бошқа ҳужжат) ёки унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларнинг нусхаларини аризага илова қилиши лозим.

9. Валюта операциясини амалга оширишда резидент қуйидагиларга мажбур:

бир валюта операцияси бўйича барча ҳисоб-китоб ва тўловларни асосий депозит ҳисобварағи очилган ваколатли банк орқали валюта операцияси шартларига мувофиқ амалга ошириш;

валюта операцияси шартларига ўзгартиришлар киритилганда (шартноманинг муддати узайтирилиши, тўлов муддатининг кечиктирилиши, қарзни сўндириш жадвалининг ўзгартирилиши, қарзнинг тўлиқ сўндирилиши ёки шартноманинг бекор қилиниши ва бошқалар) ваколатли банкни хабардор қилиш.

10. Валюта операциясини амалга оширишда ваколатли банк:

валюта операциялари ҳисобини юритиш учун рақамланган, ип ўтказиб тикилган ва ваколатли банкнинг муҳри билан тасдиқланган журнал юритиши;

амалга оширилган ҳар бир валюта операцияси бўйича мазкур Низомнинг 7-бандида кўрсатилган ҳужжатлар, тўлов ҳужжатлари ва бошқа зарур ҳужжатларнинг нусхалари тикилган йиғмажилд юритиши;

ҳисоб-китоб ва тўловларни валюта операцияси шартларига мувофиқ амалга ошириши;

Ўзбекистон Республикаси томонидан кафолатланмаган хориждан маблағ жалб қилиш тўғрисидаги шартномалар ва уларга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар ижрога қабул қилингандан кейин 5 иш куни ичида улар тўғрисидаги маълумотларни мазкур Низомнинг 2-иловасига* мувофиқ шаклда Марказий банкка тақдим этиши.

11. Валюта операциясини ҳисобга олиш журналида қуйидаги маълумотлар кўрсатилиши лозим:

ҳужжат ижрога қабул қилинган сана;
ҳужжатнинг рақами ва санаси;
резидентнинг номи;
валюта операциясининг тури, суммаси ва валютаси;
валюта операциясининг ҳолати (амалда, бошқа ваколатли банкка ўтказилган ёки яқунланган);

валюта операцияси ҳисобининг юритилиши тугалланган сана (бошқа ваколатли банкка ўтказилган ёки яқунланган).

12. Резидентнинг асосий депозит ҳисобварағи бошқа ваколатли банкка ўтказилган тақдирда, кейинги валюта операцияларининг ҳисоби резидентнинг асосий депозит ҳисобварағи ўтказилган ваколатли банк томонидан юритилади.

Резидентнинг валюта операциялари бўйича ҳужжатлари ваколатли банклар ўртасида тузиладиган қабул қилиш-топшириш далолатномаси асосида ўтказилади.

Далолатномага мазкур Низомнинг 3-иловасига* мувофиқ шаклда резидентнинг яқунланган валюта операциялари тўғрисидаги ҳамда бошқа ваколатли банклардан олинган маълумотлар илова қилинади.

III БОБ. ЯКУНИЙ ҚОИДА

13. Мазкур Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

*Низомга 1–3-иловалар берилмайди. Ҳужжатнинг тўлиқ матни билан «Норма» АҚТда ва norma.uz сайтида танишиш мумкин.

**МОБИЛ АЛОҚА ХИЗМАТЛАРИНИ КЎРСАТУВЧИ ЮРИДИК ШАХСЛАР
(УЯЛИ АЛОҚА КОМПАНИЯЛАРИ) ТОМОНИДАН АБОНЕНТ РАҚАМИДАН
ФОЙДАЛАНГАНЛИК УЧУН ТЎЛОВЛАРНИ ҲИСОБЛАШ ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ
ТЎҒРИСИДА НИЗОМГА ЎЗГАРТИРИШЛАР ВА ҚЎШИМЧА КИРИТИШ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан
2013 йил 19 декабрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2329-1

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 23.12.2013 йилдаги 51 (603)-сон, 676-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 16 октябрдаги ПФ-4475-сон «Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасини ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 19 декабрдаги 355-сон «Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси ҳамда Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари соҳасида назорат бўйича давлат инспекцияси тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 52-сон, 589-модда) мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва

**Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация
технологиялари давлат қўмитаси раиси
Х.МИРЗАХИДОВ.**
63-мх-сон

телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси ва Молия вазирлиги қарор қилади:

1. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2012 йил 1 февралдаги 2-ю, 7-сон қарори (рўйхат рақами 2329, 2012 йил 21 февраль) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 8-9-сон, 89-модда) билан тасдиқланган Мобиль алоқа хизматларини кўрсатувчи юридик шахслар (уяли алоқа компаниялари) томонидан абонент рақамидан фойдаланганлик учун тўловларни ҳисоблаш ва тўлаш тартиби тўғрисида низомга илова мувофиқ ўзгартиришлар ва қўшимча киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.**
113-сон

Тошкент ш., 2013 йил 12 декабрь.

ЎзР Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси ва МВнинг
2013 йил 12 декабрдаги 63-мх, 113-сон қарорига
ИЛОВА

**МОБИЛ АЛОҚА ХИЗМАТЛАРИНИ КЎРСАТУВЧИ ЮРИДИК ШАХСЛАР
(УЯЛИ АЛОҚА КОМПАНИЯЛАРИ) ТОМОНИДАН АБОНЕНТ РАҚАМИДАН
ФОЙДАЛАНГАНЛИК УЧУН ТЎЛОВЛАРНИ ҲИСОБЛАШ ВА ТЎЛАШ
ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМГА КИРИТИЛАЁТГАН
ЎЗГАРТИРИШЛАР ВА ҚЎШИМЧА**

1. 6-банд қуйидаги мазмундаги хатбоши билан тўлдирилсин:
«Лицензиянинг амал қилиши бекор қилинган, тўхтатиб турилган ёки тугатилган ҳолатда тўлов ҳисобот даврида мобил алоқа хизматлари тақдим этилган охири кунга абонентлар сонидан келиб чиққан ҳолда ушбу ҳисобот давридаги ҳақиқий иш вақтига мутаносиб равишда ҳисобланади.».

2. 9-банддаги «Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасига» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

3. 11 ва 12-бандлардаги «Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Алоқа,

ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

4. 13-банддаги «Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. 15-банддаги «Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

6. Мазкур ўзгартиришлар ва қўшимча Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси билан келишилган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ,
ИҚТИСОДИЁТ ВАЗИРЛИГИ,
ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА ҚУРИЛИШ ҚЎМИТАСИНИНГ,
ҚАРОРИ

**БЮДЖЕТ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ АСОСИЙ ВОСИТАЛАРИНИНГ ЭСКИРИШИНИ
АНИҚЛАШ ВА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИДА АКС ЭТТИРИШ ТАРТИБИ
ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан
2013 йил 19 декабрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2538

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 23.12.2013 йилдаги 51 (603)-сон, 677-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 й., 9-сон, 142-модда) мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси қарор қиладилар:

1. Бюджет ташкилотларининг асосий воситаларининг эскиришини аниқлаш ва бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг

2009 йил 30 сентябрдаги 95, 85 ва 6-сон «Бюджет ташкилотларининг асосий воситалари эскиришини аниқлаш ва бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 2028, 2009 йил 30 октябрь)

Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
68-сон

Иқтисодиёт вазири
Г.САИДОВА.
38-сон

Давлат архитектура ва
қурилиш қўмитаси раиси
Б.ЗОКИРОВ.
4-сон

Тошкент ш., 2013 йил 29 ноябрь.

ЎзР МВ, ИВ ва Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг
2013 йил 29 ноябрдаги 68, 38, 4-сон қарорига
ИЛОВА

БЮДЖЕТ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ АСОСИЙ ВОСИТАЛАРИНИНГ ЭСКИРИШИНИ АНИҚЛАШ ВА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИДА АКС ЭТТИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 й., 9-сон, 142-модда) мувофиқ бюджет ташкилотларининг асосий воситаларининг эскиришини аниқлаш ва бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартибини белгилайди.

I БОБ. АСОСИЙ ВОСИТАЛАРНИНГ ЭСКИРИШИНИ АНИҚЛАШ ВА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИДА АКС ЭТТИРИШ

1. Бюджет ташкилотлари асосий воситаларининг эскириши мазкур Низомнинг иловасига мувофиқ Бюджет ташкилотлари асосий воситаларининг йиллик эскириш меъёрлари асосида аниқланади.

2. Асосий воситаларнинг эскириши бюджет ташкилотларининг бухгалтерия ҳисобида Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги йўриқноманинг (рўйхат рақами 2169, 2010 йил 22 декабрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари

тўплами, 2010 й., 51-сон, 502-модда) 112—124-бандларига мувофиқ акс эттирилади.

3. Эскириш меъёрлари мазкур асосий воситаларнинг дастлабки (тикланиш) қийматига нисбатан фоизларда белгиланади.

4. Мавсумий тусга эга бюджет ташкилотларида фойдаланилаётган асосий воситалар бўйича ойлик эскириш суммаси умумий тартибда, яъни мазкур асосий воситанинг йиллик эскириш суммасини 12 га бўлиш йўли билан аниқланади.

5. Капитал қурилиш объектларини қабул қилиш далолатномаси расмийлаштирилмаган тугалланмаган қурилиш ёки унинг қисмлари бўйича эскириш аниқланмайди.

II БОБ. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

6. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

7. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси билан келишилган.

Бюджет ташкилотларининг асосий воситаларининг эскиришини аниқлаш ва
бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисидаги низомга
ИЛОВА

БЮДЖЕТ ТАШКИЛОТЛАРИ АСОСИЙ ВОСИТАЛАРИНИНГ ЙИЛЛИК ЭСКИРИШ МЕЪЁРЛАРИ

Гуруҳлар т/р	Кичик гуруҳлар т/р	Асосий воситаларнинг номи	Эскиришнинг йиллик нормаси, фоизларда
I		Бинолар, иморатлар ва иншоотлар	
	1	Бинолар, иморатлар	5
	2	Нефть ва газ қудуқлари	
	3	Нефть-газ омборлари	
	4	Кема қатнайдиған каналлар, сув каналлари	
	5	Кўприklar	
	6	Дамбалар, тўғонлар	
	7	Дарё ва денгиз причал иншоотлари	
	8	Корхоналарнинг темир йўллари	
	9	Қирғоқни мустаҳкамловчи, қирғоқни ҳимояловчи иншоотлар	
	10	Резервуарлар, цистерналар, баклар ва бошқа сиғимлар	
	11	Ички хўжалик ва хўжаликлараро суғориш тармоғи	
	12	Ёпиқ коллектор-дренаж тармоғи	
	13	Ҳаво кемаларининг учиш-қўниш йўллари, йўлаклар, тўхташ жойлари	
	14	Боғларнинг ва ҳайвонот боғларининг иншоотлари	
	15	Спорт-соғломлаштириш иншоотлари	
	16	Иссиқхоналар ва парниклар	
	17	Бошқа иншоотлар	
II		Ўзатиш қурилмалари	
	1	Электр ўзатиш ҳамда алоқа қурилмалари ва линиялари	8
	2	Ички газ қувурлари ва қувурлар	
	3	Водопровод, канализация ва иссиқлик тармоқлари	
	4	Магистрал қувурлар	
	5	Бошқалар	
III		Куч-қувват берадиган машиналар ва ускуналар	
	1	Иссиқлик техника ускуналари	8
	2	Турбина ускуналари ва газ турбиналари қурилмалари	
	3	Электр двигателлари ва дизель-генераторлар	
	4	Комплекс қурилмалар	
	5	Бошқа куч-қувват берадиган машиналар ва ускуналар (ҳаракатланувчи транспортдан ташқари)	

Гуруҳлар т/р	Кичик гуруҳлар т/р	Асосий воситаларнинг номи	Эскиришнинг йиллик нормаси, фоизларда
IV		Фаолият турлари бўйича иш машиналари ва ускуналар (ҳаракатланувчи транспортдан ташқари)	
	1	Иқтисодиётнинг барча тармоқларига тегишли машиналар ва ускуналар	15
	2	Қишлоқ хўжалиги тракторлари, машиналари ва ускуналари	
	3	Коммутациялар ва маълумотларни узатиш рақамли электрон ускуналари, рақамли тизимлар узатиш ускуналари, рақамли алоқа ўлчов техникаси	
	4	Йўлдош, уяли алоқа, радиотелефон, пейжинг ва транкинг алоқа ускуналари	
	5	Узатишлар тизимлари коммутацияларининг ўхшаш ускуналари	
	6	Киностудияларнинг махсус ускуналари, тиббий ва микробиология саноати ускуналари	
	7	Компрессор машиналари ва ускуналари	
	8	Насослар	
	9	Юк кўтариш-транспорт, юк ортиш-тушириш машиналари ва ускуналари, тупроқ, карьер ҳамда йўл-қурилиш ишлари учун машиналар ва ускуналар	
	10	Устун-қозиқ қоқиш машиналари ва ускуналари, майдалаш-янчиш, саралаш, бойитиш ускуналари	
	11	Технологик жараёнлар учун барча турдаги сизимлар	
	12	Нефть қазиб чиқариш ва бурғулаш ускуналари	
	13	Бошқа машиналар ва ускуналар	
V		Ҳаракатланувчан транспорт	
	1	Темир йўлнинг ҳаракатдаги таркиби	8
	2	Денгиз, дарё кемалари, балиқчилик саноати кемалари	
	3	Ҳаво транспорти	
	4	Автомобиль транспортининг ҳаракатдаги таркиби, ишлаб чиқариш транспорти	20
	5	Енгил автомобиллар	
	6	Саноат тракторлари	
	7	Коммунал транспорт	10
	8	Махсус вахта вагонлари	
	9	Бошқа транспорт воситалари	20
VI		Компьютер, периферия қурилмалари, маълумотларни қайта ишлаш ускуналари	
	1	Компьютерлар	20
	2	Периферия қурилмалари ва маълумотларни қайта ишлаш ускуналари	
	3	Нусха кўчириш-кўпайтириш техникаси	
	4	Бошқалар	
VII		Бошқа гуруҳларга киритилмаган қатъий белгиланган активлар	
	1	Кўп йиллик дов-дарахтлар	10
	2	Идора мебел ва ускуналари (шу жумладан телефон аппаратлари, ҳисоблаш қурилмалари ва бошқалар)	15
	3	Бошқалар	10

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ,
ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ,
МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ
ҚАРОРИ**

**ЯГОНА ИЖТИМОИЙ ТЎЛОВНИ ТАҚСИМЛАШ, ШУНИНГДЕК ХАРАЖАТЛАРНИ
ҚОПЛАШ БЎЙИЧА СУММАЛАРНИ ТЎЛАНИШНИ ВА ЮРИДИК
ШАХСЛАРНИНГ ДАВЛАТ ИЖТИМОИЙ СУҒУРТАСИ ХАРАЖАТЛАРИ БЎЙИЧА
ТЎЛОВЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМГА
ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА**

**Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан
2013 йил 20 декабрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2262-2**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 23.12.2013 йилдаги 51 (603)-сон, 681-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 й., 9-сон, 338-модда), «Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалар ва касб касалликларидан мажбурий давлат ижтимоий суғуртаси тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 й., 9-сон, 480-модда) ва «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 1-сон, 1-модда) қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 й., 12-сонга 1-илова), Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил

30 декабрдаги ПФ-4161-сон «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2009 й., 52-сон, 559-модда) ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 22 декабрдаги ПҚ-1245-сон «Ўзбекистон Республикасининг 2010 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2009 й., 52-сон, 560-модда) мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси ва Марказий банки Бошқаруви **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси ва Марказий банки Бошқарувининг 2011 йил 9 август-

даги 47, 2011-25 ва 23/2-сон қарори (рўйхат рақами 2262, 2011 йил 9 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2011 й., 37-сон, 383-модда) билан тасдиқланган Ягона ижтимоий тўловни тақсимлаш, шунингдек харажатларни қоплаш бўйича суммаларни тўланишини ва юридик шахсларнинг давлат

Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
106-сон

Давлат солиқ қўмитаси раиси
Б.ПАРПИЕВ.
2013-45-сон

Марказий банк раиси
Ф.МУЛЛАЖОНОВ.
320-В-2-сон

Тошкент ш., 2013 йил 20 ноябрь.

ЎЗР МВ, ДСҚ ва МБ Бошқарувининг
2013 йил 20 ноябрдаги 106, 2013-45, 320-В-2-сон қарорига
ИЛОВА

**ЯГОНА ИЖТИМОИЙ ТЎЛОВНИ ТАҚСИМЛАШ, ШУНИНГДЕК
ХАРАЖАТЛАРНИ ҚОПЛАШ БЎЙИЧА СУММАЛАРНИ ТЎЛАНИШНИ ВА
ЮРИДИК ШАХСЛАРНИНГ ДАВЛАТ ИЖТИМОИЙ СУҒУРТАСИ ХАРАЖАТЛАРИ БЎЙИЧА
ТЎЛОВЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ
НИЗОМГА КИРИТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР**

1. 6-банднинг «в» кичик бандида:
учинчи хатбошидаги «20» рақами «30» рақами билан алмаш-
тирилсин;

тўртинчи хатбошидаги «80» рақами «70» рақами билан ал-
маштирилсин.

2. 19-бандда:

қуйидаги мазмундаги иккинчи ва учинчи хатбошилар билан
тўлдирилсин:

«Бунда талабнома ўрнатилган тартибда раҳбарлик вазифала-
рини амалга оширувчи шахс, бухгалтерия ҳисоби ва молиявий
бошқариш вазифаларини амалга оширувчи шахс, шунингдек
юридик шахснинг ижтимоий суғурта бўйича Комиссия раиси
(вакили) томонидан имзоланган бўлиши лозим.

Агар талабномани қабул қилиш муддатининг сўнгги куни дам
олиш ёки байрам (ишланмайдиган) кунларига тўғри келиб қолган
ҳолларда, кейинги иш куни талабномани қабул қилиш муддати-
нинг сўнгги куни ҳисобланади.»;

иккинчи ва учинчи хатбошилар тегишинча тўртинчи ва бешин-
чи хатбошилар деб ҳисоблансин.

3. Қуйидаги мазмундаги 19¹—19¹⁵-бандлар билан тўлдирил-
син:

«19¹. Биринчи маротаба талабнома билан мурожаат қиладиган
юридик шахслар Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар)
бўлимида мазкур Низомнинг 46-иловасидаги шакл бўйича Юри-
дик шахсларни рўйхатга олиш китобига қайд этилади.

Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими томонидан
юридик шахсларнинг ҳар бири бўйича талабномалар ва бошқа
тегишли ҳужжатлар (ҳисобот, солиштира далолатнома ва
бошқалар) учун алоҳида йиғмажилд очилади.

19². Талабнома мазкур Низомнинг 19⁶-бандида белгиланган
ҳолатлардан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар)
бўлими томонидан қабул қилинади. Қабул қилинган талабно-
ма маблағларга эҳтиёжни аниқлаш, бухгалтерия ҳисоби ва
ҳисоботи сектори ходими (кейинги ўринларда масъул ходим
деб юритилади) томонидан мазкур Низомнинг 4в-иловасидаги
шакл бўйича Юридик шахсларнинг талабномаларини рўйхатга
олиш китобига (кейинги ўринларда Рўйхатга олиш китоби
деб юритилади) қайд этилади ва рўйхатга олиш штамп изи
босилади.

19³. Юридик шахслар томонидан тақдим этилган талаб-
номаларнинг тўғрилигини, ҳисоботлар ва солиштира дало-
латномаларнинг асослилигини ўрганиш мақсадида Пенсия
жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимида Талабномалар,
ҳисоботлар ва солиштира далолатномаларни асослилигини
текшириш бўйича комиссия (кейинги ўринларда Комиссия деб
юритилади) тузилади.

Комиссия қуйидаги таркибда ташкил этилади:

Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими бошлиғи —
комиссия раиси;

Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими бошлиғи ўрин-
босари — маблағларга эҳтиёжни аниқлаш, бухгалтерия ҳисоби ва
ҳисоботи сектори раҳбари — комиссия раиси ўринбосари;

маблағларга эҳтиёжни аниқлаш, бухгалтерия ҳисоби ва
ҳисоботи сектори бош инспектори ҳамда пенсия ва нафақалар
тўлови мониторинги гуруҳи раҳбари — комиссия аъзолари.

ижтимоий суғуртаси харажатлари бўйича тўловларни амалга оши-
риш тартиби тўғрисидаги низомга, иловага мувофиқ ўзгартириш
ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан
кучга киради.

19⁴. Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими бошлиғи
топшириғига асосан Комиссия томонидан қуйидаги талабларга
асосий эътибор қаратилган ҳолда, талабнома, ҳисобот ва со-
лиштира далолатномаларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга
мувофиқлиги юзасидан кўриб чиқилади:

талабнома, ҳисобот ва солиштира далолатномаларнинг тузи-
лиши ва расмийлаштирилиши белгиланган шаклга мувофиқлиги,
шунингдек масъул шахсларнинг имзолари ва юридик шахс
муҳрларининг мавжудлигига;

талабнома маълумотларининг Рўйхатга олиш китобига қайд
этилган маълумотларга мувофиқлиги;

талабнома ва реестрнинг мувофиқлиги, тўловлар амалга оши-
риш учун асос бўлган бирламчи ҳужжатларнинг (зарур ҳолларда)
мавжудлиги;

тўлов амалга оширилиши талаб қилинган сумма ва саналар-
нинг белгиланган меъёрларга мувофиқлиги;

ҳисоботда кўрсатилган суммаларнинг тақдим этилган талаб-
номаларда кўрсатилган суммалар билан, шунингдек солиштир-
ма далолатномаларнинг молиялаштирилган маблағлар билан
мувофиқлиги;

талабнома, ҳисобот ва солиштира далолатномалар, шунинг-
дек бошқа параметрлар бўйича бошқа ҳужжатлардаги маълумот-
ларнинг Пенсия жамғармаси компьютер маълумотлар базасига
тўғри киритилганлиги.

Қабул қилинган талабномалар Комиссия томонидан ҳар ойнинг
12-санасидан кечиктирмай кўриб чиқирилиши лозим.

Кўриб чиқиш натижаси бўйича Комиссия ҳар бир талабно-
ма бўйича хулоса қабул қиладиган ва мазкур Низомнинг 4г-ило-
васига мувофиқ шакл бўйича Бюджетдан ташқари Пенсия
жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими талабнома, ҳисобот ва
солиштира далолатномалари ҳаққонийлигини ўрганиш бўйича
комиссия далолатномаси расмийлаштиради (кейинги ўринларда
далолатнома деб юритилади).

19⁵. Комиссия томонидан тузилган далолатнома Пен-
сия жамғармаси туман (шаҳар) бўлими бошлиғида алоҳида
йиғмажилдда сақланади.

19⁶. Юридик шахслар томонидан тақдим этилган талабнома,
ҳисобот ва солиштира далолатномалар қуйидаги ҳолларда
қайтарилади:

талабнома, ҳисобот ва солиштира далолатномалар белги-
ланган шаклда тузилмаган ва расмийлаштирилмаганда, шунинг-
дек уларда масъул шахсларнинг имзолари ёки юридик шахснинг
муҳри бўлмаганда;

талабномага реестр илова қилинмаганда;

талабнома ва илова қилинган реестр суммалари ўртасида
фарқлар мавжуд бўлганда;

иккиламчи 888 ШХР ҳисобварағи мавжуд бўлмаган тақдирда
(бюджет ташкилотлари бундан мустасно);

талабнома расмийлаштирилгандан сўнг унга ўзгартиришлар
ва тузатишлар киритилган бўлса;

юридик шахслар томонидан тақдим этилган маълумотлар ва
Пенсия жамғармаси компьютер маълумотлар базасида мавжуд
маълумотлар ўртасида тафовут мавжуд бўлганда;

юридик шахс бирламчи ҳужжатлар топширилишидан бош
тортган тақдирда;

ҳисобот ва солиштирма далолатномалар маълумотлари билан талабномалар маълумотлари ўртасида тафовут мавжуд бўлганда;

керакли ҳужжатлар белгиланган муддатдан кеч тақдим этилганда.

19⁷. Комиссия томонидан ижобий хулоса қабул қилинган талабнома Пенсия жамғармаси туман (шаҳар) бўлимининг маблағларга эҳтиёжни аниқлаш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи секторига ижро ва тўловни молиялаштириш учун юборилади.

19⁸. Ҳар ойда талабномани қабул қилишнинг сўнгги кунига қадар қабул қилинган ва Комиссия томонидан далолатнома билан расмийлаштирилган талабномалар бўйича юридик шахсларнинг жамланма талабномаси тузилади.

19⁹. Жамланма талабномалар Комиссия томонидан расмийлаштирилган ҳисоботлар, солиштирма далолатномалар ва Рўйхатга олиш китобидаги ёзувларни солиштириш орқали кўриб чиқилади. Расмийлаштирилган ҳужжатлар тўғрисида тасдиқлангандан сўнг Комиссия аъзолари томонидан имзоланади.

19¹⁰. Жамланма талабнома Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими муҳри билан тасдиқланади ва талабномалардаги маълумотларнинг асослилиги тўғрисида Комиссия аъзолари томонидан имзоланган кафолат хатига илова қилиниб, Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармасига тақдим этилади.

Жамланма талабнома билан бирга Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармасига Рўйхатга олиш китоби ҳам тақдим этилади.

19¹¹. Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари томонидан тақдим этилган жамланма талабномалар Пенсия жамғармасининг тегишли ҳудудий бошқармасида тузилган Жамланма талабномаларнинг асослилигини текшириш бўйича махсус комиссия (кейинги ўринларда Махсус комиссия деб юритилади) томонидан кўриб чиқилади.

Махсус комиссия қуйидаги таркибда ташкил этилади:

Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармаси бошлиғи — Махсус комиссия раиси;

Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармаси бошлиғи ўринбосари — Махсус комиссия раиси ўринбосари;

бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи бўлими ва маблағларни бошқариш, пенсия ва нафақалар тўлови мониторинги бўлими бошлиқлари — Махсус комиссия аъзолари.

19¹². Жамланма талабномалар Махсус комиссия томонидан Пенсия жамғармаси компьютер маълумотлар базасига киритилган маълумотларни расмийлаштирилган ҳисоботлар, далолатномалар ва Рўйхатга олиш китобига киритилган ёзувлар билан солиштирилган ҳолда текшириб чиқилади, зарур ҳолларда эса юридик шахслар томонидан тақдим этилган талабнома ёки бирламчи ҳужжатлар талаб қилинади.

19¹³. Жамланма талабнома Рўйхатга олиш китоби билан солиштирилгандан сўнг, Рўйхатга олиш китобининг ҳисобот ойидаги сўнгги ёзуви талабномалар тақдим этган юридик шахсларнинг сони, талабноманинг умумий суммаси ҳақидаги ёзувлар киритилиб Махсус комиссия аъзоларининг имзолари билан ёпилади ва Пенсия жамғармаси ҳудудий бошқармасининг муҳр изи билан тасдиқланади. Ёзув ёпилгандан сўнг Рўйхатга олиш китоби ёзувларига ўзгартириш ёки қўшимчалар киритиш тақиқланади.

19¹⁴. Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари томонидан тақдим этилган ва Махсус комиссия томонидан кўриб чиқилган жамланма талабномалар умумлаштирилади ҳамда Махсус комиссия аъзолари томонидан имзоланиб, Пенсия жамғармаси ҳудудий бошқарма муҳри билан тасдиқланган ҳолда мазкур Низомнинг 4-иловасига мувофиқ шакл бўйича Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармаси талабнома, ҳисобот ва солиштирма далолатномалари ҳаққонийлигини текшириш бўйича махсус комиссия далолатномаси билан расмийлаштирилади.

Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари кесимидаги умумлаштирилган талабномалар ҳар ойнинг 15-санасига қадар талабномалардаги маълумотларнинг асослилиги тўғрисида Махсус комиссия аъзолари томонидан имзоланган кафолат хатига илова қилиниб, Пенсия жамғармаси ижро этувчи аппаратида тақдим этилади.

19¹⁵. Юридик шахсларга молиялаштирилган маблағлар тўғрисидаги маълумотлар масъул ходим томонидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ҳазначилигининг тегишли бўлин-

масининг белгиси қўйилган тўлов ҳужжатларига асосан Пенсия жамғармаси компьютер маълумотлар базасига киритилади, шунингдек маблағлар қолдиғи, кирим ва чиқимининг ҳисоби юритилади.»;

4. Қуйидаги мазмундаги 21¹—21⁵-бандлар билан тўлдирилсин:

«21¹. Пенсия жамғармасининг ижро этувчи аппарати Пенсия жамғармаси ҳудудий бошқармалари томонидан тақдим этилган умумлаштирилган талабномаларга асосан:

жорий тўлов ойининг 15-кунигача — ўтган ойнинг эҳтиёжи ҳисоб-китобидан келиб чиқиб 50% миқдоридаги суммани;

жорий тўлов ойининг 27-кунигача — амалдаги эҳтиёжнинг тақдим этилган миқдоридан қолган суммани молиялаштиради.

21². Пенсия жамғармаси ҳудудий бошқармалари маблағларни икки банк иш куни давомида Пенсия жамғармасининг тегишли туман (шаҳар) бўлимларига молиялаштирилишини амалга ошириши лозим.

21³. Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари маблағларни тақдим этилган талабномаларга асосан икки банк иш куни давомида тегишли юридик шахсларга молиялаштирилишини амалга ошириши лозим.

21⁴. Юридик шахсларни молиялаштириш учун тўлов ҳужжатлари фақат Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими бошлиғи (вазифасини бажарувчи шахс) томонидан имзоланиши лозим.

Юридик шахсларни молиялаштириш учун тўлов ҳужжатлари мазкур Низомнинг 4-иловасига мувофиқ шакл бўйича Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими томонидан тўлов ҳужжатларини рўйхатга олиш китобига қайд этилади.

21⁵. Банк иш куни якуни бўйича масъул ходим томонидан тўлов ҳужжатлари ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ҳазначилиги тегишли бўлинмасининг штамп изи босилган ҳисобварақларнинг кўчирмаси алоҳида йиғмажилдга тикилади. Тўлов ҳужжатидаги нусхалари тегишли юридик шахснинг йиғмажилдига тикилади.»

5. 26-банддан «, кредит уюшмалари» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

6. Қуйидаги мазмундаги 28¹-28²-бандлар билан тўлдирилсин:

«28¹. Юридик шахслар томонидан тақдим этилган ҳисобот ва солиштирма далолатномалар ҳисобот даврида Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимига тақдим этилган талабномалар ва молиялаштирилган маблағлар тўғрисидаги маълумотлар, шунингдек Пенсия жамғармаси компьютер маълумотлар базасига киритилган ахборотлар билан солиштирилади.

Солиштириш ўтказилгандан сўнг, ҳисоботлар ва солиштирма далолатномалар Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими масъул ходими томонидан имзоланган ва штамп босилган ҳолда қабул қилинади.

28². Юридик шахслар томонидан тақдим этилган талабнома, ҳисобот ва солиштирма далолатномалар Комиссия томонидан кўриб чиқилгандан сўнг ҳар бир юридик шахснинг алоҳида йиғмажилдига тикилади.»

7. Қуйидаги мазмундаги 29¹-29²-бандлар билан тўлдирилсин:

«29¹. Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари томонидан ўтган ойда юридик шахсларни молиялаштириш амалга оширилганлиги ва ҳисобот ойдан кейинги ойнинг 1-санасига маблағлар қолдиғи тўғрисида ҳисобот тузилади. Белгиланган шаклда расмийлаштирилган ҳисобот Пенсия жамғармасининг тегишли ҳудудий бошқармасига ҳисобот ойдан кейинги ойнинг 5-санасига қадар тақдим этилади.

29². Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари томонидан тақдим этилган ойлик ҳисоботлар Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармалари томонидан Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари кесимида умумлаштирилади. Жамланма ҳисобот Пенсия жамғармасининг ҳудудий бошқармалари томонидан ҳисобот ойдан кейинги ойнинг 15-санасига қадар Пенсия жамғармасининг ижро этувчи аппаратида тақдим этилади.»

8. Мазкур ўзгартириш ва қўшимчаларнинг 1—4-иловаларига* мувофиқ таҳрирда 46—4-иловалар билан тўлдирилсин.

9. Мазкур ўзгартириш ва қўшимчалар Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши билан келишилган.

*1—4-иловалар берилмайди. Ҳужжатнинг тўлиқ матни билан «Norma» АҚТда ва norma.uz сайтида танишиш мумкин.

БАЙРАМ ХАРАЖАТЛАРИ БУХГАЛТЕРИЯСИ

Совғалар ҳисоби учун ҳисобварақлар ишчи режасига махсус ҳисобварақ, масалан, 6730-«Моддий наф тарзидаги даромадлар бўйича ходимлар билан ҳисоблашишлар» ҳисобварағини киритиш мумкин, унга кўра ҳисоб-китоблар ҳар бир ходим бўйича алоҳида-алоҳида киритилади. Мисолда соддалаштириш учун ҳисоб-китоблар барча ходимлар учун келтирилган.

Хўжалик операциясининг мазмуни	Сумма (минг сўм)	Ҳисобварақлар корреспонденцияси	
		дебет	кредит
Байрамга совға тўплamlари харид қилинган	6 000	1090	6010
Совға тўплamlари қиймати ҳисобдан чиқарилган	6 000	9220	1090
Маҳсулот (шоколадли конфетлар) таннархи ҳисобдан чиқарилган	375	9110	2810
Совға тўплamlари берилган: ходимларга пенсионерларга	5 400 600	4790 4890	9220
Ўзи ишлаб чиқарган маҳсулот берилган: Ходимларга (7,5 x 45) пенсионерларга (7,5 x 5)	337,5 37,5	4790 4890	9010
Қуйидагиларга берилган маҳсулот бўйича ҚҚС ҳисобланган: ходимларга (337,5 x 20%) пенсионерларга (37,5 x 20%)	67,5 7,5	4790 4890	6410
Ходимларга бериладиган совғаларнинг харажатлари ҳисобдан чиқарилган (5 400 + 337,5 + 67,5)	5 805	6730 9430	4790 6730
Пенсионерларга бериладиган совғаларнинг харажатлари ҳисобдан чиқарилган (600 + 37,5 + 7,5)	645	9430	4890

Ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжат сифатида совғалар қайдномасига ҳисобварақ-фактуранинг реквизитлари киритилиши керак. Агар корхона байрамга махсус харид қилинган совғаларни берса, «ҚҚС» устунига чизиб қўйилади, чунки солиқ суммаси нолга тенг. Агар ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотни берса, ушбу устунда совғалар таннархидан ҳисобланган солиқ суммаси акс эттирилади (ҚҚСсиз ЯСТ тўловчиларида «Қўшилган қиймат солиғисиз» белгиси қўйилади).

Совғаларни бериш қайдномасини қуйидагича расмийлаштириш мумкин (пенсионерлар бўйича алоҳида қайднома қилиш мумкин):

Совғаларни беришга
ҚАЙДНОМА

Та- бель рақа- ми	Олув- чининг Ф.И.Ш.	Бирлик учун қиймат (сўм)		Совға қиймати (сўм)	Акциз солиғи	ҚҚС (сўм)	ҚҚС ва акциз- ни ҳисобга олган ҳолда қиймат (сўм)	Олганлик тўғри- сида имзо
		совға тўплами	конфетлар кутиси					
1	Асқаров Б.Х.	120 000	7 500	127 500	Акциз соли- ғисиз	1 500	129 000	✓
...	...	...	...	...	...	...	...	...
45	Шилова Л.К.	120 000	7 500	127 500	...	1 500	129 000	✓
Жами				...	Акциз соли- ғисиз	...	...	

ЯНГИ ЙИЛНИ АРЧА АТРОФИДА, БОЛАЛАР БИЛАН ҚЎЛ УШЛАШИБ КУТИБ ОЛАМИЗ!

Янги йил арафасида корхоналар ўз ходимларининг болаларини ҳам унутиш-майди. Кўпинча улар учун ажойиб совғаларни улашган ҳолда янги йил арчалари ташкил қиладилар. Бундай байрамни ўтказиш вариантлари ҳам, уни ташкил этиш усуллари ҳам бир нечта бўлиши мумкин.

Корхона кўнгилочар томоша соҳасида хизматлар кўрсатишга ихтисослашган ташкилотга мурожаат қилиши ва хизматлар мажмуига, шу жумладан хона ижараси, кўнгилочар дастур ва болалар учун совғаларга ҳақ тўлаши мумкин. Ёки ўзи ўтказиладиган янги йил арча байрамига болалар совғалари ва чипталарни харид қилиши мумкин. Агар корхонада касабаяюшмаси ташкилоти бўлса, янги йил арчасига чипталар ва касабаяюшмаси аъзолари бўлган ходимларнинг болалари учун совғаларни уларнинг аъзолик бадаллари ҳисобига сотиб олиш мумкин. Бу ҳолда корхона ҳеч қандай харажат қилмайди.

Янги йил болалар байрамини ўтказиш вариантдан қатъи назар, раҳбар зиммасига болали ходимлар рўйхатини тузиш, уларга совғалар, чипталар харид қилиш вазифаси юкланадиган шахсни тайинлаш хусусида тегишли буйруқ чиқариши керак.

Янги йил харажатларига корхонанинг корпоратив карточкалари билан ҳақ тўлаш мумкин (Юридик шахслар томонидан миллий валютадаги корпоратив банк карталаридан фойдаланиш тартиби тўғрисида низомнинг 6-банди, МБ бошқарувининг АВ томо-

нидан 18.04.2005 йилда 1470-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган). Бунда корхона ходими – корпоратив карточка сақловчиси (ҳисобдор шахс) уни ҳисобдорликка олган кундан бошлаб 10 кундан кечиктирмаган ҳолда бухгалтерияга сарфланган маблағлар тўғрисида ҳисобот тақдим этиши, унга тўлов терминаллари чекларини илова қилиши шарт. Бирламчи ҳисоб хужжатлари бўлган ушбу чеклар корхона қилган харажатларни тасдиқлайди.

Болаларнинг янги йил тадбирлари бўйича солиқ оқибатлари қуйидагича бўлади.

Фойда солиғи. Янги йил арчасини ўтказиш харажатлари ишлаб чиқариш жараёни билан боғлиқ бўлмаган дам олишни ташкил қилиш тадбирларига харажатлар ҳисобланади. Бундай харажатлар солиқ солинадиган фойдани аниқлаш чоғида чегирилмайди (СК 147-моддасининг 16-банди).

ЯСТ. Ягона солиқ тўлови тўловчиларида мазкур харажатлар солиқ ҳисоб-китоби чоғида ҳисобга олинмайди.

ҚҚС. Агар байрамни ўтказиш бўйича хизматлар мажмуини (совғаларни ҳам

қўшганда) чет ташкилот кўрсатса, ҳисоб-варақ-фактурада ажратилган ҚҚС ҳисобга қабул қилинади (СКнинг 218-моддаси).

ЖШДС. Болалар учун янги йил тадбирига корхонанинг харажатларини (совғалар улашган ҳолда янги йил томошаси ва ҳоказо) муайян жисмоний шахснинг даромади ҳисобланмайдиган байрам танта-

наларини ўтказиш харажатлари сифатида баҳолаш мумкин (СК 171-моддаси иккинчи қисмининг 4-банди). Шу боис ЖШДСни ушлаш мажбуриятлари юзага келмайди.

Корхона ҳисобида янги йил арчасини ўтказиш харажатлари 9430-«Бошқа операцион харажатлар» ҳисобварағига ҳисобдан чиқарилади.

МИСОЛ. Корхона ўз ходимларининг болалари учун янги йил арчасини ташкил қилади. Болалар совғалари билан биргаликда байрам – янги йил томошасини ташкил қилиш бўйича хизматларни чет ташкилот кўрсатади. Янги йил арчасини ўтказиш учун кафе ижарага олинган. Корхонанинг харажатлари қуйидагиларни ташкил қилди:

янги йил томошасини ўтказиш, шу жумладан совғалар – 3 900 минг сўм, шу жумладан ҚҚС – 650 минг сўм;

кафе ижараси – 1 000 минг сўм.

Бухгалтерия ҳисобида янги йил тадбири харажатлари қуйидагича акс эттирилади:

Хўжалик операциясининг мазмуни	Сумма (минг сўм)	Ҳисобварақ корреспонденцияси	
		дебет	кредит
Қуйидагилар учун бўнак (100%) акс эттирилган: янги йил арчасини ташкил этиш (3 900 минг сўм); кафе ижараси (1 000 минг сўм)	4 900	4310	5110
Бўнак ҳисобга олинган	4 900	6990	4310
Янги йил томошасини ўтказиш бўйича чет ташкилот кўрсатган хизматлар бўйича ҚҚС ҳисобга олинган	650	4410 6410	6990 4410
Қуйидаги харажатлар ҳисобдан чиқарилган: болалар учун янги йил арчаси; кафе ижараси	3 250 1 000	9430	6990

ҲАММА БАЙРАМ ҚИЛАДИ..

Корпоратив тадбирни ўтказиш кўп компанияларда анъанага айланиб бўлди. Бироқ жамоа билан дастурхон атрофида ўтириш учун байрамни бирламчи ҳужжатни расмийлаштиришдан бошлаш керак.

Авалло раҳбар корпоративни ўтказиш тўғрисида буйруқ чиқариши ва уни ўтказиш учун масъул шахсни тайинлаши керак. Айни унга дастур тузиш, байрам сметасини тузиб чиқиш, ресторанда зал буюртириш ва байрам базми таомномасини тузиш, шунингдек байрам сметасининг бажарилиши тўғрисида ҳисобот тақдим этиш топширилди. Корпоративни ўтказишга буйруқ, смета ва масъул шахснинг ҳисоботи (чеклар, квитанциялар ва бошқа тўлов ҳужжатлари илова қилинган ҳолда) – янги йил байрами харажатларини тасдиқлаш учун асос ҳисобланадиган бирламчи ҳужжатлар ҳисобланади.

Янги йил корпоратив кечасини ўтказиш қуйидаги солиқ оқибатларига олиб келади.

Фойда солиғи. Корпоратив тадбир харажатлари СК 147-моддасининг 16-бандига асосан солиқ солинадиган фойдани белгилаш чоғида чегирилмайди.

ЯСТ. ЯСТ тўловчилари мазкур хара-

жатларни солиқ ҳисоб-китоби чоғида ҳисобга олмайдилар.

ҚҚС. ҚҚС тўловчилари корпоратив ўтказиш учун жалб этилган ташкилотнинг ҳисобварақ-фактурасида ажратилган солиқ суммасини ҳисобга оладилар (СКнинг 218-моддаси).

ЖШДС. Корпоратив тадбир иштирокчиси бўлган жисмоний шахсларда жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи бўйича солиқ оқибатлари юзага келмайди, чунки корхонанинг байрам тантаналарини ўтказиш билан боғлиқ харажатлари, шунингдек ходимларнинг меҳнат қилиш ва дам олиш шароитларини таъминлаш билан боғлиқ харажатлари муайян жисмоний шахсларнинг даромади сифатида қаралмайди (СК 171-моддаси иккинчи қисмининг 4-банди).

Бухгалтерия ҳисобида янги йил корпоративи харажатлари 9430-«Бошқа операцион харажатлар» ҳисобварағига ҳисобдан чиқарилади.

СИЗ УЧУН БАЙРАМ УОШТИРАМИЗ

Янги йил байрамларида кўп ташкилотлар сотиш ҳажмини кўпайтириш, доимий мижозларни рағбатлантириш ва янги мижозларни жалб этиш учун турли реклама ва PR-акцияларни ўтказадилар: фирма логотипи туширилган хилма-хил эсдалик буюмлар, тақвимлар, рисоалар, ручкаларни тақдим этадилар, супер- ва гипермаркетларда товарлар намуналарини намойиш этадилар ва текинга тарқатадилар, танловлар ва ютуқли ўйинлар ўтказиб, уларнинг якунларига кўра совринлар берадилар ва ҳоказо.

Реклама харажатлари ҳам, бошқа ҳар қандай харажатлар каби, бирламчи ҳужжатлар – ҳисобварақ-фактуралар (масалан, реклама агентлиги, реклама-ахборот материални тайёрлаган ноширлик ташкилоти ва бошқаларнинг), реклама акциясини ўтказиш учун масъул шахсларнинг ҳисоботи ва компаниянинг эсдалик буюмларини (тақвимлар, флаерлар, ручкалар ва бошқалар) тарқатиш чоғида харажатларни ҳисобдан чиқариш далолатномаси билан тасдиқланиши керак.

Фойда солиғи. Реклама акцияларини ўтказиш харажатлари СК 145-моддасининг 10-бандига асосан фойда солиғи ҳисоб-китоби чоғида чегирилади.

ЯСТ. Реклама кампаниясини ўтказиш харажатлари солиқ бўйича солиқ соли-

надиган базани аниқлаш чоғида ҳисобга олинмайди.

ҚҚС. Реклама акциясини ўтказиш давомида ишлатиладиган товарлар (ишлар, хизматлар) етказиб берувчиларининг ҳисобварақ-фактурасида ажратилган солиқ суммаси СКнинг 218-моддасига кўра ҳисобга қабул қилинади.

Бухгалтерия ҳисобида реклама компанияларининг хизматларига ҳақ тўлаш, рекламали тарқатиш материалли – эсдалик буюмлари, рисоалар, буклетлар ва бошқа арзон предметларни харид қилиш харажатлари корхонанинг харажатларига ҳисобдан чиқарилади (9410-«Сотиш харажатлари» ҳисобварағи).

«Norma Ekspert» мутахассислари тайёрладилар.

ҚАЙТА БАҲОЛАШНИ БОШЛАЙМИЗ

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси томонидан 1 январь ҳолати бўйича асосий фондларни ҳар йили қайта баҳолашни ўтказиш тартиби тўғрисида низомнинг* 7-бандини ижро этиш мақсадида 2014 йил 1 январь ҳолати бўйича асосий фондларни қайта баҳолаш индекслари ишлаб чиқилди. Мазкур индекслар кўрсатилган Низомга мувофиқ тайёрланган ҳамда асосий фондларни навбатдаги қайта баҳолашда қўллаш мумкин бўлган усуллардан бири сифатида корхона ва ташкилотлар эътиборига ҳавола этилмоқда.

Б.БЕГАЛОВ,

Давстатқўм раисининг ўринбосари.

*МАИМКВ, МВ ва ДСҚнинг АВ томонидан 4.12.2002 йилда 1192-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган.

2014 йил 1 январь ҳолати бўйича асосий фондлар, ўрнатиладиган ускуналар ва қурилиши тугалланмаган объектлар қийматини (уларни харид қилиш, тайёрлаш, қуриш даврлари бўйича)

ҚАЙТА БАҲОЛАШ ИНДЕКСЛАРИ

Асосий фондларнинг гуруҳлари ва кодлари	1995 йил- гача (1995 йил ҳам киради)	1996– 2005 й.й.	2006– 2011 й.й.	2012 й.	2013 й.			
					I чо- рак	II чо- рак	III чо- рак	IV чо- рак
1. Ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш бинолари (10000 – 10018)								
P-1 гуруҳи	1,048	1,107	1,142	1,165	1,149	1,096	1,044	1,011
P-2 гуруҳи	1,000	1,095	1,130	1,153	1,137	1,086	1,033	1,001
P-3 гуруҳи	1,000	1,085	1,119	1,142	1,126	1,075	1,023	1,000
P-4 гуруҳи	1,000	1,074	1,108	1,130	1,115	1,064	1,013	1,000
P-5 гуруҳи	1,000	1,063	1,097	1,119	1,103	1,053	1,003	1,000
2. Иншоотлар (20000 – 20382)								
P-1 гуруҳи	1,048	1,107	1,142	1,165	1,149	1,096	1,044	1,011
P-2 гуруҳи	1,000	1,095	1,130	1,153	1,137	1,086	1,033	1,001
P-3 гуруҳи	1,000	1,085	1,119	1,142	1,126	1,075	1,023	1,000
P-4 гуруҳи	1,000	1,074	1,108	1,130	1,115	1,064	1,013	1,000
P-5 гуруҳи	1,000	1,063	1,097	1,119	1,103	1,053	1,003	1,000
3. Узатиш қурилмалари (30000 – 30124)	1,039	1,097	1,132	1,155	1,135	1,082	1,046	1,020
4. Машиналар ва ускуналар								
4.1. Куч машиналари ва ускуналар (40000 – 40719)	1,007	1,063	1,097	1,119	1,113	1,096	1,062	1,014
4.2. Ишчи машиналар ва ускуналар (41000 – 46119)	1,007	1,063	1,097	1,119	1,113	1,096	1,062	1,014
4.3. Ўлчов ва бошқарув асбоб ва қурилмалари, ла- боратория жиҳозлари (47000 – 47066)	1,007	1,063	1,097	1,119	1,113	1,096	1,062	1,014

Асосий фондларнинг гуруҳлари ва кодлари	1995 йил-гача (1995 йил ҳам қиради)	1996–2005 й.й.	2006–2011 й.й.	2012 й.	2013 й.			
					I қорак	II қорак	III қорак	IV қорак
4.4. Ҳисоблаш техникаси (48000 – 48010)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
4.5. Бошқа машина ва ускуналар (49000 – 49303)	1,007	1,063	1,097	1,119	1,113	1,096	1,062	1,014
5. Транспорт воситалари (50000 – 50709)								
Енгил автомобиллар	1,039	1,097	1,131	1,154	1,151	1,139	1,093	1,014
Бошқа транспорт воситалари	1,007	1,063	1,097	1,119	1,113	1,096	1,062	1,014
6. Асбоб-ускуналар (60000 – 60002)	1,000	1,041	1,074	1,096	1,088	1,069	1,047	1,015
7. Ишлаб чиқариш ва хўжалик анжомлари, мебелсиз (70000 – 70002, 70005 – 70012)	1,000	1,041	1,074	1,096	1,088	1,069	1,047	1,015
8. Мебель (70003 – 70004)	1,000	1,016	1,048	1,070	1,062	1,042	1,027	1,009
9. Ишчи ва маҳсулдор моллар (80000)	1,009	1,065	1,098	1,121	1,110	1,092	1,075	1,041
10. Кўп йиллик кўчатлар (90000 – 90021)	1,000	1,044	1,077	1,099	1,090	1,066	1,046	1,021
11. Кутубхона фондлари	1,000	1,020	1,052	1,073	1,072	1,063	1,037	1,009
12. Бошқа асосий фондлар	1,000	1,044	1,077	1,099	1,091	1,068	1,047	1,021
13. Қурилиши тугалланмаган объектлар	1,022	1,079	1,113	1,135	1,122	1,079	1,037	1,011
14. Ўрнатилмаган ускуналар	1,007	1,063	1,097	1,119	1,113	1,096	1,062	1,014

Изоҳ. Асосий фондлар кодлари 1990 йилги Амортизация ажратмаларининг ягона меъёрларига мувофиқлаштирилган.

Ташкилотлар балансидаги турар жой фонди объектлари, уларни қайта баҳолашга доир бошқа меъёрий ҳужжат бўлмаса, 1,0 коэффициентини билан қайта баҳоланади.

Минтақалар гуруҳлари:

P-1 гуруҳи – Тошкент ш.

P-2 гуруҳи – Тошкент, Фарғона, Қашқадарё вилоятлари

P-3 гуруҳи – Андижон, Бухоро, Навоий, Самарқанд вилоятлари

P-4 гуруҳи – Наманган, Сурхондарё, Хоразм вилоятлари

P-5 гуруҳи – Қорақалпоғистон Республикаси, Жиззах, Сирдарё вилоятлари

ЖИНОЯТГА ЖАЗО МУҚАРРАР

ЧЕК УРМАГАЧ, АФСУС ЧЕКИБ ҚОЛДИ...

«ТОМА-ТОМА КЎЛ БЎЛУР» ДЕГАН МАҚОЛГА АМАЛ ҚИЛИБ НОҚОНУНИЙ БОЙИМОҚЧИ БЎЛГАН «ТАДБИРКОР»

Мамлакатимизда нақд пул муомаласини тартибга солиш бир қатор қонун ҳужжатлари қабул қилинганидан ҳар бир тадбиркорлик субъекти хабардор бўлиши керак. Лекин улардан хабардор бўлмаслик эса тадбиркорларни қонун олдида жавоб беришдан озод қилмайди.

Ҳеч бўлмаганда ана шу охириги қонун билиши керак бўлган тадбиркор Анвар Авазов (маълум сабабларга кўра исм-шариф ва фирма номлари ўзгартириб кўрсатилди) қонунчиликка беписандлик билан қарашни қимматга тушиди.

«ФТВ» МЧЖда ҳам директор, ҳам кассир лавозимида ишлаб келатган А.Авазов нақд пул муомаласига доир қонун ҳужжатлари талабларини бузган: МЧЖга қарашли ошхонада ҳўранда Б.Бобуров билан ҳисоб-китоб вақтида 14 минг 200 сўмга НКМдан чек уриб бермаган. Шу пайтда ошхонага текширув билан кириб келган Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси ходимлари шу куннинг ўзида қарийб 808 минг сўмлик нақд пул маблағлари НКМ хотирасига кириб қилинмаганлигини аниқлашди. «Тома-тома кўл бўлур» деганларидек, олиб борилган текширув натижасида маълум бўлишича, қонунни менимас тадбиркор ўзининг 45 кунлик иш фаолияти давомида жами 35,1 млн сўмлик савдо пуллари НКМ хотирасига киритмаган ва банкка ўз вақтида инкассация қилмасдан келган экан.

Бундан ташқари текширувчилар ошхонани кўздан кечиришганда бу ерда 14 турдаги умумий баҳоси қарийб 2,3 млн сўмлик кириш ҳужжатлари ва сифат сертификати бўлмаган озиқ-овқат маҳсулотлари борлиги аниқланган. Бир жиноят кетидан бошқасини етаклайди деганларидек, текширув жараёнида А.Авазовнинг бошқа қонунбузилишларга йўл қўгани ҳам юзага чиқди. Нақд пуллари НКМ хотирасига кирит-

маган ва инкассация қилмаган, бир сўз билан айтганда, даромадларини солиқ тўловидан яшириб, бюджетга хиёнат қилган «тадбиркор» бу маблағларни тасарруф этишда ҳам қонун ҳужжатлари бузилишига йўл қўйган: нақд пуллари 6,2 млн сўмга яқини ҳужжатсиз ишлаётган ўн беш нафар ишчига ойлик сифатида «конверт» усулида берилган. Маблағнинг қолган қисми ошхона учун озиқ-овқат маҳсулотлари харид қилишга ва шахсий эҳтиёжларга ишлатиб келинган.

Мамлакатимизда тадбиркорликка, хусусий иш билан шуғулланишга катта эътибор берилаетир, бизнес вакиллари улар эркин фаолият юритиши учун бир қатор имтиёз ва преференциялар тақдим қилинмоқда. Ана шу имконият ва имтиёзлардан самарали фойдаланган хусусий сектор вакиллари нафақат иқтисодий натижа – мўмай даромадга эришишни ўйлашлари, балки иқтисодий мажбуриятларини ҳам билиб, солиқ ва бошқа тўловларни яширмаган ҳолда ўз вақтида ва тўлиқ тўлашлари лозим бўлади. Акс ҳолда... юқорида айтганимиздек, қонунни билмаслик уни бажармасликка ёки у бўйича жавобгарлик белгиланмаслигига сабаб бўлмайди. Хулоса қилиб айтганда, суд «тадбиркор» А.Авазовни Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ айбдор деб топди ва унга нисбатан жазо муқаррарлигини таъминлади.

Нодир МИРХОЛИҚОВ,

Тошкент шаҳар Олмасор тумани прокурорининг ёрдамчиси.

ЭЪЛОНЛАР

СОТИШ

Ташкилот фойдаланишда бўлган, яхши ҳолатдаги папка-регистрларни арзон нархда сотади. Тўлов – исталган шаклда. Тел. 185-91-83.

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР

Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 346-16-89.

ADVOKAT ELITE. Судларда вакиллик қилиш. Корхоналар, ваколатхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта ташкил этиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*. Тел.: 281-52-39, 346-16-89.

АУДИТОРЛИК ХИЗМАТЛАРИ

Аудиторлик, бухгалтерия хизматлари*. Тел. (+998 90) 370-63-06.

ХИЗМАТЛАР

Иш ҳужжатларини муқовалаш. Тел.: 556-61-31, 974-54-03.

Архитектура лойиҳалари ва дизайн*. Тел.: (+998 91) 162-60-17.

Картрижларни тўлдириш. UzKART, ОН-ЛАЙН терминаллар жойига чиқиш билан. Тел.: 235-19-91, 171-99-28, 162-34-55. www.likan.uz

Ташкилотлар учун компьютер ва маиший техникани ҳисобдан чиқариш учун ҳужжатларни тайёрлаш. Тўлов – исталган шаклда. Тел.: 236-76-46, 233-74-95, 233-17-56.

*Хизматлар лицензияланган. Товар сертификатланган.

Иқтисодий-ҳуқуқий газета
НОРМА МАСЛАХАТЧИ
ХУҚУҚ СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

ТАЪСИСЧИ «Norma Hamkor» МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида рўйхатга олинди. Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОВ
ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100105, Тошкент ш.,
Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1,
Тахририят тел. 283-44-27
Обуна бўлими тел. 200-00-30
E-mail: gazeta@norma.uz,
normapress@mail.ru,
www.norma.uz
Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

Тахририят муштариолар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.

«Норма маслаҳатчи»да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда қўлатириш, тарқатишга **фақат «Норма» газеталари бирлашган тахририяти» МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.**

Газета ношир – «Norma» МЧЖнинг компьютер базасида терилди ва саҳифаланди (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).

Индекс – 186 Буюртма 1348 Бичими – А3, ҳажми – 2 босма табоқ. Адади 2125. Баҳоси келишилган нархда

Газета «ТОРПРИНТ» МЧЖ босмаҳонасида (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1) босилди.

Газета 2013 йил 30 декабрда соат 15.00 да топширилди.

ISSN 2010-5223